

Školská právnická osoba

Školská právnická osoba je typem neziskové organizace. Postavení těchto škol – školské právnické osoby (jak školský zákon tuto právní formu nazývá) - je rovnocenné školám, zřizovaným obcemi jako příspěvkové organizace. Obcím sdruženým v dobrovolném svazku obcí (DSO - jako právnická osoba) je umožněno naplňovat jejich zodpovědnost za fungování podstatné části vzdělávací soustavy spojenými silami v rámci DSO, spolupracovat v oblasti školství. Může být zřizována téměř všemi zřizovateli škol a školských zařízení, subjekty veřejného i soukromého práva. Zřizovatelem školské právnické osoby může být MŠMT, kraj, obec nebo dobrovolný svazek obcí, jiná právnická osoba (např. registrovaná církev) nebo fyzická osoba.¹

Hlavní činností je vždy poskytování vzdělávání a školských služeb. Hlavní činnost je školským zákonem u tohoto typu právnické osoby vymezena jednoznačně a výslovně, je omezena pouze na uskutečňování vzdělávání a školských služeb (na rozdíl např. od příspěvkové organizace územního samosprávného celku, již lze do hlavní činnosti svěřit podstatně širší rozsah úkolů zřizovatele). Školská právnická osoba může (podobně jako příspěvková organizace) vedle hlavní činnosti uskutečňovat i doplňkovou činnost, která však nesmí být vykonávána na úkor hlavní činnosti. Je zřizována zřizovací listinou, vzniká dnem zápisu do rejstříku školských právnických osob, identifikační číslo (IČ) přiděluje školské právnické osobě přímo MŠMT.² Žádost o zápis do rejstříku školských právnických osob se podává zároveň se žádostí o zápis školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení, resp. s žádostí o změny v údajích zapisovaných v rejstříku škol a školských zařízení. Zánik školské právnické osoby je spojen se dnem jejího výmazu z rejstříku školských právnických osob. Zániku školské právnické osoby předchází její zrušení, v případě veřejných zřizovatelů bez likvidace (práva a povinnosti školské právnické osoby přechází přímo ze zákona na zřizovatele). Ke zrušení školské právnické osoby dojde také dnem nabytí právní moci rozhodnutí o výmazu poslední školy nebo školského zařízení ze školského rejstříku. Školská

---

¹ Podrobněji: *Školská právnická osoba zřízená dobrovolným svazkem obcí*. Metodický návod pro obecní samosprávy, dobrovolné svazky obcí a ředitele jimi zřizovaných škol a školských zařízení. Praha: MŠMT, 2009.

² IČ přiděluje školské právnické osobě přímo MŠMT podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

právnícká osoba může právně existovat pouze v případě, že je oprávněna vykonávat svou hlavní činnost -poskytovat vzdělávání nebo školské služby ve školách a školských zařízeních.

Statutárním orgánem školské právnícké osoby zřizované veřejným i soukromým zřizovatelem, je ředitel, kterého jmenuje a odvolává zřizovatel. Ředitel rozhoduje ve všech věcech školské právnícké osoby, pokud zákon nesvěří rozhodování jinému orgánu.

Školská právnícká osoba využívá ke své činnosti majetek, který má ve svém vlastnictví a majetek jiných vlastníků, který školská právnícká osoba využívá na základě nájmu nebo výpůjčky (užívací právo). Dnem zániku organizace přechází jí svěřený majetek zpět do dispozice zřizovatele a majetek v jejím vlastnictví se stává majetkem zřizovatele.

Školská právnícká osoba má příjmy různého druhu:

- finanční prostředky ze státního rozpočtu. Ke státnímu rozpočtu je finanční vztah školské právnícké osoby zřizované dobrovolným svazkem obcí zprostředkován rozpočtem zřizovatele, s výjimkou poskytování finančních prostředků podle § 160 až 163 zákona č. 561/2004 Sb., které jsou poskytovány školské právnícké osobě krajským úřadem v přenesené působnosti přímo,
- případně dotace z rozvojových programů, včetně z EU,
- finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků,
- příjmy z hlavní a doplňkové činnosti,
- finanční prostředky přijaté od zřizovatele,
- úplata za vzdělávání a školské služby (v případě veřejného zřizovatele tento zdroj nepřichází v úvahu u základního a středního vzdělávání a posledního ročníku mateřské školy),
- příjmy z majetku ve vlastnictví školské právnícké osoby,
- dary a dědictví,
- případné další zdroje.

Tvorba tří fondů (§ 137 zákona č. 561/2004 Sb.) - rezervní fond, investiční fond, fond kulturních a sociálních potřeb, přičemž pravidla pro naplňování a používání rezervního fondu a investičního fondu jsou stanovena velmi volně (na rozdíl od příspěvkových organizací), aby

umožňovala školské právnické osobě potřebnou flexibilitu. Ostatní fondy může tvořit, pokud jí to dovolí zřizovatel.

Školská právnická osoba vede účetnictví, je účetní jednotkou, účtuje v podvojném účetnictví.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

